

Potilaan valinnanvapauden laajentaminen LÄÄKÄRIEN NÄKEMYKSET OSITTAIN KRIITTISEMPIÄ

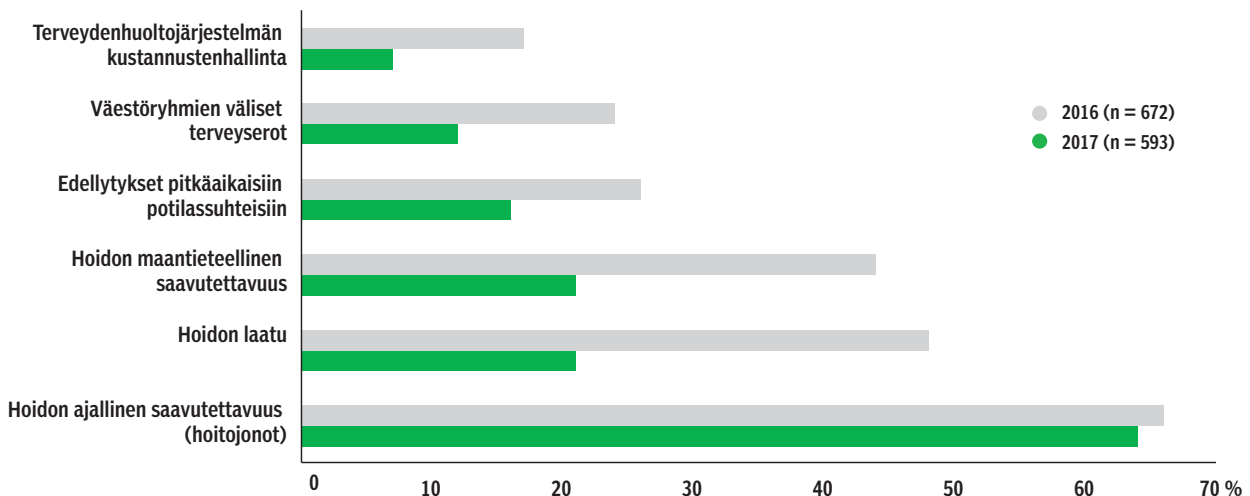
Lääkärit uskovat potilaan valinnanvapauden lyhentävän hoitojonoja. Muilta osin lääkärien näkemykset valinnanvapaudesta ovat muuttuneet aiempaa kriittisemmiksi.

TEKSTI PIITU PARMANNE GRAFIikka TARJA PATRIKAINEN

Kaksi kolmasosaa lääkäreistä katsoo, että potilaan valinnanvapauden lisääminen lyhentäisi hoitojonoja. Näin ajattelevat sekä kunta- että yksityisellä sektorilla työskentelevät lääkärit. Näkemykset asiasta eivät ole muuttuneet viime vuodesta. Asiaa tutkittiin Lääkäripaneelissa huhtikuussa 2016 ja 2017.

Lääkärien näkemykset potilaan valinnanvapauden muista vaikutuksista ovat muuttuneet. Kun sote-uudistusta valmisteltiin huhtikuussa 2016, lähes puolet lääkäreistä uskoi potilaan valinnanvapauden parantavan hoidon laatua ja lisäävän lähipalveluita. Nyt kun lain valmistelu on edennyt, enää joka

Osuus lääkäreistä, joiden mielestä potilaan valinnan vapauden lisääntyminen parantaa alla olevia osa-alueita sosiaali- ja terveyspalveluissa. Parantaa merkittävästi tai parantaa jonkin verran -vastanneiden % -osuus vuosina 2016 ja 2017.

viides lääkäri uskoo hoidon laadun tai maantieteellisen saavutettavuuden paranevan.

Yksityisellä sektorilla työskentelevät lääkärit suhtautuvat valinnanvapauden uudistukseen muita myönteisemmin. Tosin sekä kunta- että yksityisellä sektorilla työskentelevien lääkärien näkemykset ovat muuttuneet viime vuodesta kriittisemmiksi.

Yksityisellä sektorilla työskentelevät lääkärit suhtautuvat valinnanvapauden uudistukseen muita myönteisemmin.

Huhtikuussa 2016 lähes puolet lääkäreistä ajatteli valinnanvapauden heikentävän terveydenhoitojärjestelmän kustannustenhallintaa ja edellytyksiä pitkäaikaisiin potilassuhteisiin. Tänä vuonna nämä näkemykset ovat vahvistuneet. Viime vuonna näkemykset vaikutuksesta väestön terveyseroihin jakautuivat puolesta ja vastaan. Tänä vuonna yli puolet lääkäreistä uskoi uudistuksen vaikuttavan heikentävästi väestöryhmien välisiin terveyseroihin.

Noin joka kymmenes vastaaja ei osannut ottaa kantaa kysymyksiin. ●

MIKÄ LÄÄKÄRIPANEELI?

Lääkäripaneeli on Lääkäriliiton sähköinen jäsenkysely, joka tehdään kahdesti vuodessa. Sen aiheena on jäsenien tyytyväisyys liiton toimintaan ja palveluihin. Joka kerta mukana on myös ajankohtaisia kysymyksiä.

Lääkäripaneeliin kutsutaan mukaan kerrallaan 3 000 jäsentä. Yksittäinen jäsen osallistuu vain kerran kolmessa vuodessa.

Lääkäripaneeliin vastasi tällä kertaa 593 lääkärinä, mikä oli 21,4 % kaikista kutsutuista. Osallistujat oli valittu satunnaisesti huolehtien siitä, että paneelin vastaajat edustavat lääkärinkuntaa pienoisuudessa.

MUUTOS PELOTTAA

Mitä on tapahtunut, kun lääkärien kannat potilaan valinnanvapauden laajentamisesta ovat muuttuneet osittain kielteisemmiksi viime vuodesta, Lääkäriliiton Poliitiikka-toimialan johtaja Heikki Pärnänen?

Mielestäni tätä asennemuutosta selittää parhaiten se, että erityisesti viimeisen reilun vuoden aikana julkisuudessa on kirjoitettu tuomitsevaan sävyyn sote-uudistuksesta. Erilaisia asiantuntijoita on eri foorumeilla marssitettu tuomitsemaan uudistuksen linjaukset – vaikka samaan syssyyn kaikki ovat myöntäneet uudistuksen välttämättömyyden sinällään.

Mistä muutokset lääkärien asenteissa kertovat?

Minusta ne kertovat lähinnä siitä huolesta, mitä muutokseen liittyy. Tällä hetkellä tulossa oleva muutos tunnutaan kokevan ensisijaisesti uhkana. Lääkäripaneelin antama tulos vastaa hyvin sitä mielikuvaa, joka minulle on tullut jäsenkunnalta luottamusmiestapaamisissa, paikallis-osastojen kokouksissa, kollegoiden eri foorumeilla käymässä keskustelussa ja suorissa yhteydenottoissakin. Viesti on sama – muutos huolettai tai jopa pelottaa.

Mitä Lääkäriliitto aikoo tehdä?

Keskeinen tehtävämme on saada kollegat mukaan tekemään muutosta! Tämä muutos tulee – enemmistöhallituksen esitykset kun tapaavat mennä eduskunnassa läpi. Mutta se todellinen muutos tehdään maakunnissa, joille jää suuri ja tärkeä tehtävä niin järjestäjänä kuin erityistason palveluiden keskeisenä tuottajana. Muutos pitää nähdä mahdollisuutena, ja lähteä maakuntaorganisaatioihin mukaan tekemään hyvää sote-uudistusta. Lainsäädäntö antaa siihen mahdollisuuden.

Liiton konkreettiset tekemiset ovat vielä osin suunnitteilla. Tulemme joka tapauksessa jakamaan tietoa, pyrimme tukemaan maakunnissa muutoksen teossa mukana olevia kollegoita erilaisin tavoin, pyrimme vaikuttamaan maakuntavaalien tavoiteasetteluun ja kannustamaan kollegoita lähtemään vaaleihin ehdolle. Seuraamme muutoksen valmistelua ja toteutusta maakunnittain.

”Keskeinen tehtävämme on saada kollegat mukaan tekemään muutosta!”

HEIKKI PÄRNÄNEN

Miten yksittäinen lääkäri tai eri lääkäriyhmät voisivat vaikuttaa uudistuksen onnistumiseen?

Menemällä mukaan, tuomaan asiantuntemuksensa niin organisaatioiden kuin niiden toiminnan suunnitteluun ja valmisteluun. Ei auta sanoa ei – sillä vain pahimmillaan sulkee itsensä pois uudistuksen valmistelusta. Tämä koskee niin yksittäisiä lääkäreitä kuin lääkäriyhtymiä. ●

